

Huizing Colin, 'Kees Goudzwaard: Tuning'. Stedelijk Museum Schiedam (NL), 29 May - 2 October 2011. Bulletin M Stedelijk Museum Schiedam, April/June 2011, p.8-10.

KEES GOUDZWAARD. TUNING

29 MEI – 2 OKTOBER 2011

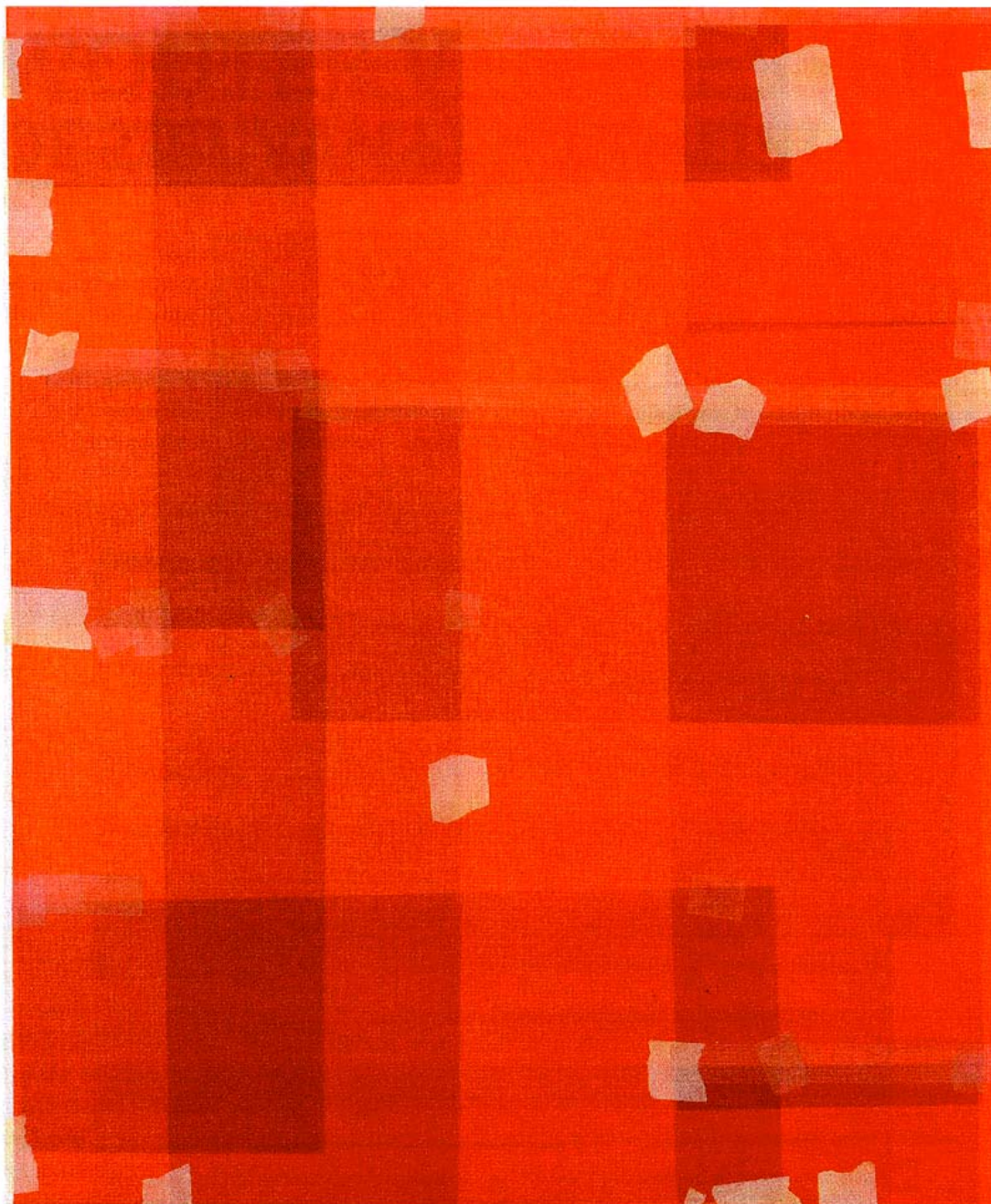
Colin Huizing

BIJ HET KIJKEN NAAR DE SCHILDERIJEN van Kees Goudzwaard (Utrecht, 1958) speelt er onwillekeurig een nummer van de Engelse rockband Radiohead in mijn hoofd af: **Everything in it's Right Place** (van het album **Kid**, 2000). Als in een mantra wordt de titel van de song herhaald als een bezwerende geruststelling dat alles uiteindelijk op de plek zal belanden waar het behoort te zijn. Op de doeken van Goudzwaard zijn heldere abstracte vormen weergegeven, nauwkeurig geordend en in een aantal gevallen ogenscheinlijk door stukjes tape verbonden. Hier is het alsof alle vormen en kleuren op een vanzelfsprekende manier hun plaats hebben gevonden. Achter deze vanzelfsprekendheid gaat echter meer schuil dan een eerste blik doet vermoeden.

In het werk van Kees Goudzwaard vindt een bijzondere ontmoeting plaats tussen verschillende schilderkunstige benaderingen. Met zijn abstract geometrische vormtaal lijkt Goudzwaard zich zonder meer te scharen in de modernistische traditie van de twintigste eeuw. Een traditie waarin het schilderij niet langer meer wordt opgevat als een geschilderde weergave van de werkelijkheid (een venster op de wereld), maar vooral als een object met een voorstelling die een op zichzelf bestaande werkelijkheid is (dus niets anders voorstelt dan zichzelf). Maar schijn bedriegt. De schilderijen zijn namelijk ook uiterst realistisch geschilderde voorstellingen van modellen die Goudzwaard met papier, plastic sheets en tape heeft vervaardigd. Bedrieglijk echt dus. Met deze werkwijze lijkt hij aan te sluiten op een traditie die vooral in de zeventiende eeuw in Noordwest Europa populair was, namelijk die van het zo levensecht mogelijk naschilderen van objecten uit de werkelijkheid in de zogenaamde trompe-l'oeil techniek. Het is alsof twee tegengestelde tradities zich in de schilderijen van Goudzwaard verenigen. Toch blijft het op een intrigerende manier wringen: kijk ik nu naar een abstract of juist naar illusionistisch geschilderde voorstelling? Een beschrijving van de werkwijze van Goudzwaard biedt misschien meer duidelijkheid.

Voor alle schilderijen maakt Kees Goudzwaard modellen van flinterdunne materialen zoals papier, transparante folie en tape. Weken, soms maanden werkt hij aan de 'prototypes' voor zijn schilderijen. Vormen worden gerangschikt, kleuren bepaald. Ritmische patronen ontstaan doordat vormen in een bepaalde volgorde worden geplaatst, achtergronden worden afgedekt of juist blootgelegd. Daarmee wordt een suggestie van beweging en ruimte gecreëerd, steeds weer op een andere wijze. Daarbij zijn de voor- en achtergrond als beeldende elementen in principe even belangrijk. Goudzwaard maakt bewust gebruik van een beperkt aantal kleuren.

Als voor de vormen en kleuren eenmaal de juiste plaats en ruimte zijn gevonden, fixeert Goudzwaard ze op ware grootte op het schilderdoek. In principe is de schaal van de geschilderde voorstelling 1:1. Tijdens het schilderen brengt hij zorgvuldig dunne, egale verflagen over elkaar aan om een zo nauwkeurig mogelijke weergave te bereiken van het papieren model. In feite bouwt hij het papieren model in verf weer op, maar dan op het schilderdoek. Zowel het model als de geschilderde weergave ervan zijn maar een paar

Kees Goudzwaard
Tuning, 2009
olieverf op doek,
60 x 50 cm
privécollectie,
Ternat (Brussel)
foto: Peter Cox

millimeter dik. Hierdoor wordt de platheid van het schilderij als een object benadrukt. Maar doordat er sprake is van een suggestie van ruimte, door bijvoorbeeld transparante overlappingsen of door de werking van de kleuren, wordt de opvatting dat het schilderij een plat vlak is dat naar niets anders dan zichzelf verwijst onder druk gezet. Deze spanning is voortdurend zichtbaar in de schilderijen, hoe vanzelfsprekend en logisch de vormen (en tussenruimtes) ook op elkaar zijn afgestemd.

In de tentoonstelling **Tuning** zijn recente schilderijen van Kees Goudzwaard opgenomen waarin verschillende ordenende principes en formele uitgangspunten op elkaar afgestemd worden; alles op de juiste plaats.

Kees Goudzwaard,
Transparent Body, 2010
olieverf op doek,
120 x 100 cm
foto: Peter Cox
privécollectie, Ant-
werpen

Kees Goudzwaard leeft en werkt in Antwerpen en Reusel (NL). Bij de opening van de tentoonstelling wordt het boek **Kees Goudzwaard – Provisional Space** gepresenteerd; dit is een uitgave van **ROMA Publications**, Amsterdam. Het boek is te koop in de Museumwinkel en kost € 24,00.

